

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

olaylara ilişkin ve Sıkıyönetim Mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı olan suçlara ait davaların Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

ESAS NO : 1981/675
KARAR NO : 1982/475

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Selçuk Uzun

O L A Y : Sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu, "Ürün-Sosyalist Dergisinin" Nisan-1976 tarihinde yayınlanan ve 22. sayısında yer alan yazılarla; komünizm propagandası yapmak ve komünizmi övmek suçlarının işlendiği ileri sürülerek, İstanbul C. Savcılığınca eylemine uyan TCK.nun 142/1-6., 173/son., 142/4. (iki kez) maddelerine göre cezalandırılması istemiyle sanık hakkında kamu davası açılmıştır.

İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi : 26-10-1979 gününde, 1977/307-1979/446 sayılı karar ile; atılı suçun, Sıkıyönetim ilânını gerektiren fiillerden olduğu, Yargıtay 9. Ceza Dairesi emsal kararlarına göre davaya bakmanın mahkemelerinin görevine girmediği,

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi : 8-9-1980 gününde, 1980/412-141 sayılı karar ile; atılı suçun, Sıkıyönetim ilânını gerektiren yaygın şiddet eylemleri kapsamına girmediği ve bağlantı koşulunu içermediği, davada Adli Yargı yerinin görevli bulunduğu,

Gerekçeleriyle görevsizlik kararları vermişlerdir.

Böylece ; Her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 224 sayılı yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Y. İsmet Ayer, Haluk Yardımcı, Yaşar Çiftçioğlu, Hasan Çelikkale ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı, 5-7-1982 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığının Askeri, Askeri Yargıtay Başsavcılığının Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Güven Sökmen'in Askeri Yargı yerinin görevli olduğu bağlamındaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Suç, Sıkıyönetim ilânından üç aydan çok önce işlenmiştir.

Atılı suçlar, niteliği ve işleniş biçimine göre, MGK.nin 7 sayılı kararı 4. maddesi kapsamında ve Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkindir.

Herne kadar suç, Sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiş ve 1402 sayılı yasa'nın 13/a. maddesindeki süre koşulunu içermiyor ise de; aynı maddenin b. bendindeki, Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içinde bağlantılı olma koşulunu içermektedir.

Zira, sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu, "Ürün-Sosyalist Dergi"nin, TKP.nin yayın organı olduğu, İçişleri Bakanlığı'ndan mahkememizce getirtilen yazıya ekli listeden anlaşılmalı, TKP ile ilgili davalara da Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerince el konulduğu bilinmektedir.

Öte yandan aynı sanık hakkında aynı nitelikteki suçlardan dolayı açılan kamu davalarının Askeri Yargı yerinde görülmesi, Mahkememiz'in kararlarıyla belirlendiğinden CMUK.nun 3. maddesindeki şahsi irtibat hali de gerçekleşmiş bulunmaktadır.

Bu nedenlerle, davanın Askeri Yargı yerinde görülmesine ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesinin 8-9-1980 günlü, 1980/412-141 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğinden, bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesinin 8-9-1980 günlü, 1980/412-141 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 5-7-1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Kenan Terzioğlu

K. Terzioğlu

Uye

İsmail Oğuz

Uye

Y. İsmet Ayer

Y. İsmet Ayer

Uye

Haluk Yardımcı

Haluk Yardımcı

Uye

Yaşar Çiftçioğlu

Yaşar Çiftçioğlu

Uye /

Hasan Çelikkale

Hasan Çelikkale

Uye

Nail Yücel

26.8

S.Y.